

JEDNOTNÁ PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA

TESTOVÝ SEŠIT

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA · 9. ROČNÍK

CVIČNÝ TERMÍN · ORIGINÁLNÍ SIMULACE

Simulace 2 — truhla / osvětlení / kovárna

Texty ani položky nejsou převzaty z oficiálních zadání Cermatu. Architektonicky kopírují didaktický test JPZ (30 úloh / 50 bodů / typy úloh a formulace stonků).

Kód sešitu	S9CJL26C0T02
Didaktický test	Počet úloh: 30 Maximální hodnocení: 50 bodů
Časový limit	60 minut (uvádí se na záznamovém archu)
Povolené pomůcky	pouze psací potřeby

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Časový limit pro řešení didaktického testu je 60 minut.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku se neudělují záporné body.
- Odpovědi pište do cvičného záznamového archu na konci sešitu. Poznámky v sešitě se nehodnotí.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte modře nebo černě píšící propisovací tužkou.

2.1 Uzavřené úlohy — U každé uzavřené úlohy / podúlohy je právě jedna správná odpověď. Zvolenou možnost zakřížkujte. U úloh s přiřazováním smí být každá možnost z nabídky použita nejvýše jednou.

2.2 Otevřené úlohy — Odpovědi pište čitelně. Rozlišujte velká a malá písmena. Povoleno je psací i tiskací písmo. Ohebná slova zapisujte ve tvaru požadovaném zadáním.

Bodování této simulace odpovídá JPZ 2026: $17 \times 1 \text{ b.} + 8 \times 2 \text{ b.} + 3 \times 3 \text{ b.} + 2 \times 4 \text{ b.} = 50$.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

Starostovy návrhy na opravu fary se setkaly s odporem. Bezohlední vandali poškodili i cínovou schránku nalezenou pod podlahou.

1**1 bod**

Co je nutné udělat, aby byl výchozí text pravopisně správný?

- A) Nic, text je pravopisně v pořádku.
- B) slovo Starostovy opravit na Starostovi
- C) slovo vandali opravit na vandaly
- D) slovo cínovou opravit na cýnovou

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2-4

Půdní kout voní prachem sám,
truhla stojí pod oknem šikmým.

Levandule vstoupí do ticha,
dopisy čekají pod víkem.

Babička ze schodů řekne sám
že listy patří vnukovi.

On je však nikdy nepsal,
čte cizí písmo do tmy.

(Cvičný úryvek. Tučně vyznačená slova posuzujte v úloze 3.)

2**1 bod**

Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- A) Vypravěč dopisy sám napsal.
- B) Babička označí dopisy za vnukovy, ačkoli je nepsal.
- C) Truhla byla prázdná.
- D) Vypravěč truhlu odnesl z půdy.

3**1 bod**

Co je ve výchozím textu vyznačeno tučně?

- A) dvakrát stejný tvar téhož slovesa
- B) dvakrát stejný tvar téhož zájmena
- C) v první sloce tvar zájmena, v druhé sloce tvar slovesa
- D) v první sloce tvar slovesa, v druhé sloce tvar zájmena

4**1 bod**

Které z následujících tvrzení o rýmu výchozího textu je pravdivé?

- A) Soudobé verše obou slok se rýmují.
- B) Soudobé verše obou slok se nerýmují.
- C) Text je rýmovaná próza s pravidelným sdruženým rýmem.
- D) Text nemá verše.

5**max. 2 body**

Vypište z každé z následujících vět (5.1 a 5.2) základní skladební dvojici. (Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

- 5.1 V průběhu roku se spotřeba elektřiny, měřená za účelem útlumu, ještě sníží.
- 5.2 Neohlášená výměna výbojek byla pro řadu obyvatel překvapením.

6**max. 3 body**

Přiřadte k jednotlivým tvrzením (6.1–6.3) odpovídající trojici sloves (A–E). Žádná možnost z nabídky A–E nesmí být přiřazena víckrát než jednou.

- 6.1 V této trojici jsou všechna slovesa nedokonavá.
 - 6.2 V této trojici jsou první dvě slovesa dokonavá a třetí je nedokonavé.
 - 6.3 V této trojici jsou první dvě slovesa nedokonavá a třetí je dokonavé.
- A) sníst – volat – říci
 - B) kreslit – vézt – zabalit
 - C) podepsat – koupit – spát
 - D) psát – hrát – sedět
 - E) vidět – padnout – mýt

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 7

Knihovník odpovídal na dotazy ***** zvědavými žáky. Hovořili jsme i o tématech s nočním osvětlením obce.

7**max. 2 body**

- 7.1 Napište náležitý tvar slova položený na místo *****.
- 7.2 Napište náležitý tvar slova související na místo

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 8-13

TEXT 1

(1) V bezměsíčné noci narušuje osvětlení přirozený biorytmus. Jeho nezbytná funkce spočívá v pocitu bezpečí, ale zkracuje tmu.

(2) Severočeská obec vyměnila rtuťové výbojky za teplé LED. Spotřeba klesla o 22 %. Údržbu hradila obec z běžného rozpočtu.

(3) Útlum nestačí, svítí-li billboardy celou noc. Astronomové na to upozorňují.

(4) Zda je po výměně vidět Mléčná dráha, text neuvádí. Radnice žádá, aby lampy ***** svítily slaběji, by se vrátila tma.

(5) Autor považuje výměnu za užitečnou, odmítá však tvrzení, že osvětlení nemá vliv na pocit bezpečí.

TEXT 2

Vztahové přídavné jméno od subst. vyjadřuje příslušnost (obecní, školní, půdní). Slovesné přídavné jméno vyjadřuje výsledek děje (sušený, čitelný, opravený).

(Cvičný text; údaje smyšlené.)

8

max. 2 body

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (8.1–8.4), zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

8.1 Výměnu hradila obec z evropské dotace.

8.2 Spotřeba klesla o 22 %.

8.3 Billboardy mohou snižovat účinek útlumu.

8.4 Po výměně je vidět Mléčná dráha.

9

max. 2 body

Vypište z první části TEXTU 1 dvě přídavná jména, z nichž každé obsahuje předponu. (Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání slova, které zadání neodpovídá.)

10

1 bod

Které z následujících tvrzení o slovech podle TEXTU 2 je pravdivé?

A) půdní je vztahové, sušený je slovesné.

B) Obě jsou vztahová.

C) Obě jsou slovesná.

D) Naopak než v A.

11

1 bod

Které z následujících tvrzení je podle informací obsažených ve třetí části TEXTU 1 nejméně jisté?

A) Útlum nestačí při svícení billboardů.

B) Astronomové na problém upozorňují.

C) Billboardy text zmiňuje.

D) Po výměně je vidět Mléčná dráha.

12

1 bod

Ve čtvrté části TEXTU 1 jsou vynechána dvě místa. Ve které možnosti jsou obě slova tak, aby byl text gramaticky správný a smysluplný?

A) noční – aby

B) nočně – proto

C) noční – proto

D) nočně – aby

13**1 bod**

Tvrzení č. 1: Autor považuje výměnu za užitečnou.

Tvrzení č. 2: Autor tvrdí, že osvětlení nemá vliv na pocit bezpečí.

Je některé pravdivé?

- A) Pravdivé je pouze tvrzení č. 1.
- B) Pravdivé je pouze tvrzení č. 2.
- C) Pravdivé je každé z těchto tvrzení.
- D) Pravdivé není žádné z těchto tvrzení.

14**max. 2 body**

Rozhodněte o každém z následujících větných celků (14.1–14.4), zda je v něm správně zapsána interpunkce (A), nebo ne (N).

- 14.1 Každý dopis, který najdete na půdě musí zůstat v obálce.
- 14.2 Po prohlídce krovu usedli ke stolu.
- 14.3 Vysvětlila komisi, proč truhlu otevřela, a proč ji zavřela.
- 14.4 Říká se, že jinde je situace podobná, ne-li horší.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 15

- A) Nakonec jí obec předala klíče od dílny.
- B) Na jaře ohlásila obnovu staré kovárny.
- C) Nejdřív se jí sousedé vysmáli.
- D) Přesto každý den odnášela rezavé plechy.
- E) Po roce přijela první skupina učňů.
- F) V listopadu dílnu otevřela veřejnosti.

15**3 body**

Seřaďte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost. Body lze získat pouze tehdy, jsou-li všechny části seřazeny správně.

16**1 bod**

Větný celek: Stará kovárna se po dvou letech úsilí ***** veřejnou dílnou.

Které slovo patří na vynechané místo?

- A) stala
- B) stál
- C) stal
- D) stály

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Obec vyměnila výbojky v roce 2021. Údaj o spotřebě je uveden v procentech. *****.

17**1 bod**

Která z následujících možností nejlépe vystihuje charakter výňatku a zároveň uvádí údaj, který na vynechané místo patří?

- A) Úvaha. Údaj: POKLES 80 %.
- B) Odborný text. Údaj: POKLES 22 %.
- C) Pohádka. Údaj: POKLES 22 %.
- D) Odborný text. Údaj: POKLES 80 %.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Obec Slunečná leží v Libereckém kraji. Vstup do tvrze je spoplatněn částkou 90 Kč.

Areál si prohlédněte nerušenně a nenechte si ujít hradní kaply.

Filmaři zde natáčely scény pohádek. Podtržený výraz Libereckém je správně.

(Cvičný text. Podtržený výraz je zapsán správně.)

18**max. 4 body**

Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou v něm zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně. (Ohebná slova запиšte ve stejném tvaru, v němž jsou užita v textu. Za chybu je považováno neuvedení hledaného slova i zapsání slova, které zadání neodpovídá.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 19-23

(1) Otevřu víko truhly a usednu na práh. Levandule voní silně.

(2) „To jsou tvoje,“ řekne babička. ***** mlčím, ••••• nevím, co odpovědět.

(3) Mira ze dvora volá: „Nech to být.“ Já neodpovím.

(Cvičný úryvek. Tučně vyznačené větné členy posuzujte v úloze 20.)

19**max. 2 body**

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (19.1-19.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

19.1 Vypravěč otevřel truhlu.

19.2 Mira je babička vypravěče.

19.3 Babička promluví přímou řečí.

19.4 Vypravěč dopisy sám napsal.

20**max. 2 body**

20.1 Napište druh větného členu na práh.

20.2 Napište druh větného členu silně. (Přísluvečné určení konkretizujte. Bez zkratek.)

21**1 bod**

Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

A) Přímou řečí promlouvají babička a Mira.

B) Přímou řečí promlouvají tři postavy.

C) Přímou řečí promlouvá jen Mira.

D) Přímá řeč v textu není.

22**1 bod**

Na každé ze dvou vynechaných míst ve druhé části výchozího textu je nutné doplnit slovo tak, aby byl celek gramaticky správný a smysluplný. Ve které možnosti jsou uvedena obě slova?

A) A – protože

B) Anebo – jenže

C) Proto – a

D) Jestliže – proto

23**1 bod**

Které z následujících tvrzení neodpovídá výchozímu textu?

A) Jde o prózu.

B) Jde o umělecký text.

C) Text je v ich-formě.

D) Text je úřední vyhláška.

24**1 bod**

Která z následujících možností obsahuje slovo zapsané s pravopisnou chybou?

- A) situace, diagram, politika
- B) organizace, diagnóza, titul
- C) univerzita, diplom, artikulace
- D) gymnazium, aktivita, administrativa

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 25

1. Nechte to být. 2. Oni to chtěj opravit. 3. Petro, zvedni to.
4. Sedněte si. 5. Sestra o práh zakop. 6. Zítra vstaňte.
7. Oni to zvládnou. 8. Klidně sem lehněte. 9. Už nemlč.
10. Bez ní byste bloudili. 11. Klidně si lehnite. 12. Řekněte pravdu.

25**max. 3 body**

Ve výchozím textu je uvedeno dvanáct vět: ve třech z nich se vyskytuje nespisovný tvar slovesa. Najděte tyto tři věty a napište jejich čísla. Čísla oddělte čárkou. (Za chybu je považováno neuvedení hledaného čísla i zapsání čísla, které zadání neodpovídá.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 26-29

- (1) Severočeská obec zveřejnila zprávu o útlumu osvětlení. Údržbu hradila z běžného rozpočtu.
(2) Světelné znečištění zkracuje tmu. Možná vás překvapí, že hmyz se podle tmy orientuje stejně jako ptáci.
(3) Zda je vidět Mléčná dráha, text neuvádí.

26**max. 2 body**

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (26.1–26.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

- 26.1 Údržbu platila obec z evropské dotace.
26.2 Obec je v severních Čechách.
26.3 Text zaručuje viditelnost Mléčné dráhy.
26.4 Údržba šla z běžného rozpočtu.

27**1 bod**

Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A) Ve druhém odstavci se autor obrací na čtenáře.
- B) Autor se na čtenáře neobrací.
- C) Text je soukromý dopis.
- D) Text nemá odborné pojmy.

28**1 bod**

Ve kterých odstavcích se vyskytuje alespoň jeden větný celek, v němž se autor výchozího textu přímo obrací na čtenáře textu?

- A) v každém ze tří odstavců
- B) v prvním a druhém
- C) v druhém a třetím
- D) pouze v druhém

29**1 bod**

Které z následujících podstatných jmen není ve výchozím textu užito v 2. pádě čísla jednotného?

- A) zprávu
- B) rozpočtu
- C) tmy
- D) znečištění

30**max. 4 body**

Přiřadte k jednotlivým definicím (30.1–30.4) úryvek (A–F), který patří na vynechané místo (****) v definici. Žádná možnost z nabídky A–F nesmí být přiřazena víckrát než jednou.

30.1 Básnický prostředek typu I: v rámci jednoho verše se opakuje totéž ohebné slovo užitá ve stejném tvaru. Vyskytuje se například v úryvku ****.

30.2 Básnický prostředek typu II: totéž slovo či více slov se opakuje na samém konci bezprostředně po sobě jdoucích veršů. Vyskytuje se například v úryvku ****.

30.3 Básnický prostředek typu III: totéž slovo či více slov se opakuje na samém začátku bezprostředně po sobě jdoucích veršů. Vyskytuje se například v úryvku ****.

30.4 Básnický prostředek typu IV: slovo z konce jednoho verše se opakuje na začátku bezprostředně následujícího verše. Vyskytuje se například v úryvku ****.

- A) Ticho, ticho ve všech síních,
ticho padá na práh.
- B) Vrať se, vrať se před svítáním,
vrať se, synu.
- C) Na konci dvora stál špýchar,
špýchar plný trámů.
- D) Pověz, matko, pověz jen,
kde je otec pohřben?
- E) Kdo to tluče? Kdo to volá?
Kdo to stojí pod oknem?
- F) Hledal jsem tě do rána,
volal jsem tě do rána.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.

CVIČNÝ ZÁZNAMOVÝ ARCH

S9CJL26C0T02 · Simulace 2 — truhla / osvětlení / kovárna

Zakřížkujte zvolenou možnost. U otevřených úloh pište do řádků.

Úl.	A	B	C	D	E	F	otevřená odpověď / pořadí / A-N
1	☐	☐	☐	☐			
2	☐	☐	☐	☐			
3	☐	☐	☐	☐			
4	☐	☐	☐	☐			
5							
6	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
7							
8							
9							
10	☐	☐	☐	☐			
11	☐	☐	☐	☐			
12	☐	☐	☐	☐			
13	☐	☐	☐	☐			
14							
15							
16	☐	☐	☐	☐			
17	☐	☐	☐	☐			
18							
19							
20							
21	☐	☐	☐	☐			
22	☐	☐	☐	☐			
23	☐	☐	☐	☐			
24	☐	☐	☐	☐			
25							
26							
27	☐	☐	☐	☐			
28	☐	☐	☐	☐			
29	☐	☐	☐	☐			
30	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Čas: 60 minut. Maximálně 50 bodů.